

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/nauka-i-edukacja/badania-historyczne/konferencje/27259,III-Konferencja-Naukowa-Pomiedzy-przymusem-a-niezaleznoscia-Kultura-w-Zabrzu-w-X.html>
03.03.2026, 00:04

Strona znajduje się w archiwum.

III Konferencja Naukowa „Pomiędzy przymusem a niezależnością. Kultura w Zabrzu w XX wieku” – Zabrze, 26 listopada 2012

26.11.2012

26 listopada 2012 r. w Galerii „Café Silesia” w Zabrzu (Muzeum Miejskie, ul. 3 Maja 6) odbyła się III Konferencja Naukowa „Pomiędzy przymusem a niezależnością”. Organizowane od trzech lat przez Muzeum Miejskie w Zabrzu we współpracy z Oddziałem Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach konferencje naukowe weszły na stałe do kalendarza imprez przybliżających wyniki badań nad dziejami Zabrza. Pierwsza poświęcona była politycznej historii miasta w dwudziestym wieku, druga – przeszłości zabrzańskieg przemysłu. Uczestnicy trzeciego z kolei spotkania starali się przybliżyć blaski i cienie życia kulturalnego w tym mieście, w trudnym XX wieku. Wystąpienia dotyczyły postaci urodzonych w Zabrzu lub z nim związanych, istotnych miejsc na kulturalnej mapie miasta, wreszcie politycznych uwarunkowań lokalnej polityki kulturalnej.

PROGRAM

9.00 – 9.10 rozpoczęcie konferencji, powitanie gości.

9.10 – 9.30 dr Krzysztof Gwóźdź (Muzeum w Tarnowskich Górach) – Zabrzańskie organizacje strzeleckie, jako przejaw kultury mieszczańskiej

9.30 – 9.50 Krzysztof Karwat – Stanisław Bieniasz. Dramaty pisarskich wyborów: między Zabrzem a Mettmann

9.50 – 10.10 prof. dr hab. Grażyna Barbara Szewczyk (Uniwersytet Śląski w Katowicach) – Literacka biografia Janoscha. Między prawdą a zmyśleniem

10.10 – 10.40 dyskusja i przerwa

10.40 – 11.00 dr Bernard Linek (PIN – Instytut Śląski w Opolu) – Polityka kulturalna nazistów wobec robotników zabrzańskich. Na podstawie gazety zakładowej „Kohle und Koks”

11.00 – 11.20 Sebastian Rosenbaum (IPN w Katowicach) – Zabrzański Wrzesień – między rozrywką a ideologią

11.20 – 11.40 Bogusław Tracz (IPN w Katowicach) – Kościół i kultura niezależna w Zabrzu w latach 80 XX w.

11.40 – 12.00 Jadwiga Pawlas-Kos (Muzeum Miejskie w Zabrzu) – Sztuka w cieniu ideologii, czyli o „fedrowaniu śląskiego krajobrazu” (plenery przemysłowe na Śląsku)

12.00 – 12.35 dyskusja i przerwa kawowa

12.35 – 12.55 Piotr Hnatyszyn (Muzeum Miejskie w Zabrzu) – Szkoła muzyczna Johanna Pionczyka 1917/18-1945

12.55 - 13.15 Dawid Kubieniec (student Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie) - Obraz życia kulturalnego i towarzyskiego w Zabrzu w okresie międzywojennym

13.15 - 13.35 Zbigniew Gołasz (Muzeum Miejskie w Zabrzu) - Kultura w Zabrzu w pierwszych latach po II wojnie światowej. Próba charakterystyki

13.35 - 14.30 dyskusja, podsumowanie konferencji

Prowadzenie konferencji: Zbigniew Gołasz (Muzeum Miejskie w Zabrzu)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

III Konferencja Naukowa Muzeum Miejskiego w Zabrze

**POMIĘDZY PRZYMUSEM
A NIEZALEŻNOŚCIĄ**
Kultura w Zabrzu w XX wieku

26 listopada 2012 roku

Organizatorzy: Muzeum Miejskie w Zabrzu
Instytut Pamięci Narodowej w Katowicach

Pomiędzy przymusem a niezależnością. Kultura w Zabrzu w XX wieku”